Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

28. srpnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Prava intelektualnog vlasništva – Direktiva 2004/48/EZ – Članak 14. – Sudski troškovi – Troškovi za rad odvjetnika – Paušalna naknada – Najviši iznosi – Troškovi stručnog savjetnika – Naknada – Uvjet krivnje stranke koja nije uspjela u postupku“

U predmetu C-57/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio hof van beroep te Antwerpen (Žalbeni sud u Antwerpenu, Belgija), odlukom od 26. siječnja 2015., koju je Sud zaprimio 9. veljače 2015., u postupku

United Video Properties Inc.

protiv

Telenet NV,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits i M. Berger (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 14. siječnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za United Video Properties Inc., B. Vandermeulen, *avocat*, i D. Op de Beeck, *advocaat*,

— za Telenet NV, S. Debaene, *advocaat*, i Me H. Haouideg, *avocat*,

— za belgijsku vladu, J.-C. Halleux i J. Van Holm, u svojstvu agenata, uz asistenciju E. Jacubowitza, *avocat*,

— za nizozemsku vladu, M. Bulterman i M. de Ree, u svojstvu agenata,

— za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,

— za Europsku komisiju, F. Wilman, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: nizozemski

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 5. travnja 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 14. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2014. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45. i ispravak SL 2004., L 195, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.).

2 Taj zahtjev upućen je u okviru spora između društava United Video Properties Inc. i Telenet NV u pogledu sudskih troškova koje prvonavedeni treba naknaditi Telenetu nakon povlačenja žalbe u području patenata koju je podnio protiv njega.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 10., 17. i 26. Direktive 2004/48 glase kako slijedi:

„(10) Cilj je ove Direktive usklađivanje [zakonodavstava država članica] radi osiguravanja visoke, jednake i istovrsne razine zaštite na unutarnjem tržištu.

[...]

(17) Mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni ovom Direktivom trebali bi se odrediti u svakom slučaju na takav način da se propisno vodi računa o posebnim značajkama tog slučaja, uključujući i posebna obilježja svakog prava intelektualnog vlasništva i, kada je primjereno, namjernu ili nenamjernu prirodu povrede.

[...]

(26) Radi naknade štete pretrpljene kao posljedice povrede koju je izvršio počinitelj povrede koji je bio uključen u izvršenje radnje znajući, ili imajući razloga da zna, kako će one dovesti do takve povrede, iznos odštete koja se dodjeljuje nositelju prava treba uzeti u obzir sve odgovarajuće aspekte, kao što su gubitak zarade koji je imao nositelj prava ili nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, kada je to prikladno, bilo kakvu [neimovinsku] štetu nanesenu nositelju prava. [...] Cilj nije uvođenje obveze za propisivanje kaznene odštete već omogućavanje naknade štete utemeljene na objektivnom kriteriju istovremeno vodeći računa o troškovima koje je imao nositelj prava, kao što su troškovi identifikacije i istraživanja.”

4 Članak 3. te direktive, naslovljen „Opća obveza”, određuje:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom Direktivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti pošteni i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvraćati od povrede te se moraju […] primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.”

5 Sukladno članku 13. navedene direktive, naslovljenom „Naknade štete”:

„1. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili za kojeg je osnovano pretpostaviti da je morao znati da sudjeluje u vršenju povrede, nalože da nositelju prava plati naknadu primjerenu stvarnoj šteti koju je pretrpio kao posljedicu povrede.

[...]

2. Kad počinitelj nije znao, ili nije imao osnovanih razloga znati da sudjeluje u vršenju povrede, države članice mogu propisati da sudska tijela mogu naložiti povrat dobiti ili isplatu naknade štete, koja može biti unaprijed utvrđena.”

6 Članak 14. Direktive 2004/48, naslovljen „Sudski troškovi”, određuje:

„Države članice osiguravaju da opravdane i razmjerne sudske i ostale troškove koje je imala uspješna stranka u sporu, kao opće pravilo, snosi neuspješna stranka, osim ako to nije dopušteno zbog pravičnosti.”

Belgijsko pravo

7 Na temelju članka 827. stavka 1. Gerechtelijk Wetboeka (Zakon o sudovima), posljedica povlačenja pravnog sredstva je snošenje nastalih sudskih troškova, a tu obvezu mora ispuniti stranka koja je povukla pravno sredstvo.

8 Članak 1017. stavak 1. tog zakona određuje:

„U svakoj konačnoj presudi nalaže se, čak i po službenoj dužnosti, snošenje troškova stranci koja nije uspjela u postupku [...]”

9 Sukladno članku 1018. Zakona o sudovima:

„Troškovi obuhvaćaju:

[...]

6. naknadu sudskih troškova predviđenih člankom 1022.

[...]”

10 Članak 1022. navedenog zakonika određuje:

„Naknada sudskih troškova uključuje paušalni iznos troškova i nagrada za rad odvjetnika stranke koja je uspjela u postupku.

Kralj će Dekretom donesenim nakon savjetovanja s Vijećem ministara utvrditi najviše i najniže iznose naknade sudskih troškova, osobito s obzirom na narav i značaj spora.

Na zahtjev jedne od stranaka i na temelju posebno obrazložene odluke [sud] može smanjiti ili povećati naknadu, ali ta naknada ne može biti viša od najvišeg iznosa, niti niža od najnižeg iznosa koji je predvidio kralj. [...]

Nijednoj se stranci ne može naložiti snošenje troškova za intervenciju odvjetnika protivne stranke koji prelaze iznos naknade sudskih troškova.”

11 Kraljevski dekret od 26. listopada 2007., koji utvrđuje tarife naknada sudskih troškova iz članka 1022. Zakona o sudovima i dan stupanja na snagu članaka 1. do 13. Zakona od 21. travnja 2007. o naknadi nagrada i troškova za rad odvjetnika (*Belgisch Staatsblad*, 9. studenoga 2007., str. 56834.), definira osnovne, najniže i najviše iznose naknade sudskih troškova iz članka 1022. Zakona o sudovima. Kad je riječ o tužbama koje se odnose na zahtjeve čiji se predmet može novčano procijeniti, članak 2. tog kraljevskog dekreta stupnjuje iznose naknade sudskih troškova koji se kreću od 75 eura, najnižeg iznosa koji se primjenjuje na tužbe čija je vrijednost predmeta spora procijenjena na iznos do 250 eura, do 30 000 eura, najvišeg iznosa koji se primjenjuje na tužbe čija vrijednost predmeta spora prelazi 1 000 000,01 eura.

12 Osim toga, kad je riječ o tužbama glede kojih vrijednost predmeta spora nije procjenjiva u novcu, članak 3. Kraljevskog dekreta od 26. listopada 2007. kao osnovni iznos za utvrđivanje naknade sudskih troškova predviđa 1200 eura, pri čemu je najniži iznos 75 eura, a najviši 10 000 eura.

13 Konačno, članak 8. Kraljevskog dekreta od 26. listopada 2007. određuje da su osnovni, najniži i najviši iznosi naknade sudskih troškova vezani za indeks potrošačkih cijena, pri čemu svaka izmjena u vidu povećanja ili pada za 10 bodova dovodi do povećanja ili sniženja za 10 % iznosa predviđenih u, među ostalim, člancima 2. i 3. tog dekreta.

Glavni postupak i prethodna pitanja

14 United Video Properties, koji je bio nositelj patenta, u Belgiji je podnio tužbu protiv Teleneta kojom je u biti zahtijevao utvrđenje povrede tog patenta koju je potonji počinio te nalaganje potonjem prestanka nanošenja te povrede i snošenja troškova.

15 Rechtbank van koophandel te Antwerpen (Trgovački sud u Antwerpenu, Belgija) odbio je tu tužbu i poništio predmetni patent. Tom je presudom naložio društvu United Video Properties da društvu Telenet naknadi sudske troškove postupka u prvom stupnju u iznosu od 11 000 eura, što je najviši iznos predviđen člankom 3. Kraljevskog dekreta od 26. listopada 2007. nakon njegove prilagodbe na temelju članka 8. tog dekreta. United Video Properties je protiv te presude podnio žalbu hofu van beroep te Antwerpen (Žalbeni sud u Antwerpenu, Belgija).

16 Međutim, društvo United Video Properties odlučio je povući žalbu. Nakon tog povlačenja Telenet je osobito zahtijevao da se tom društvu naloži da mu isplati 185 462,55 eura za troškove za rad odvjetnika kao i iznos od 44 400 eura za stručnu pomoć agenta specijaliziranog za patente.

17 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se spor koji se vodi pred hofom van beroep te Antwerpen (Žalbeni sud u Antwerpenu, Belgija) sad odnosi samo na troškove koje United Video Properties treba naknaditi Telenetu. Naime, na temelju predmetnog belgijskog propisa potonji može zahtijevati samo naknadu najvišeg iznosa od 11 000 eura po stupnju postupka za nagrade za rad koje je isplatio svojemu odvjetniku. Kad je riječ o nagradama za rad isplaćenima agentu specijaliziranom za patente, na temelju sudske prakse Hofa van Cassatie (Kasacijski sud, Belgija) Telenet nema pravo da mu ih United Video Properties naknadi, osim ako može dokazati da je potonji postupao s krivnjom kad je podnio tužbu ili nastavio s postupkom i da su troškovi za rad tog agenta nužno nastali zbog takvog postupanja.

18 Međutim, Telenet ističe da je imao troškove čiji iznos znatno premašuje svotu od 11 000 eura po stupnju postupka. Osobito, on smatra da je belgijsko zakonodavstvo o kojem je riječ u glavnom postupku protivno članku 14. Direktive 2004/48, s obzirom na to da taj članak državama članicama ne dopušta da odrede ni najviši iznos naknade za troškove za rad odvjetnika od 11 000 eura po stupnju postupka ni uvjet krivnje za naknadu ostalih troškova koje je imala stranka koja je uspjela u postupku.

19 U tim je okolnostima hof van beroep te Antwerpen (Žalbeni sud u Antwerpenu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Protivi li se izrazu ‚opravdani i razmjerni sudski i [...] ostali troškovi' iz članka 14. Direktive 2004/48 belgijsko zakonodavstvo koje daje mogućnost sucu da vodi računa o određenim specifičnim značajkama konkretnog predmeta i koje propisuje sustav različitih fiksnih tarifa u pogledu troškova za pomoć odvjetnika?

2. Protivi li se izrazima ‚opravdani i razmjerni sudski troškovi' i ‚ostali troškovi' iz članka 14. Direktive 2004/48 sudska praksa prema kojoj se troškovi stručnog savjetnika mogu nadoknaditi samo u slučaju (ugovorne ili izvanugovorne) odgovornosti?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

20 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 14. Direktive 2004/48 tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koje predviđa da je stranka koja nije uspjela u postupku dužna naknaditi sudske troškove stranke koja je uspjela u postupku, koje sudu koji je dužan to naložiti omogućuje da vodi računa o posebnim značajkama predmeta o kojem odlučuje i koje sadržava sustav paušalnih tarifa u okviru kojeg je određen najviši iznos naknade troškova za pomoć odvjetnika.

21 Uvodno valja podsjetiti da članak 14. Direktive 2004/48 sadržava načelo prema kojem opravdane i razmjerne sudske troškove koje je imala uspješna stranka u sporu, kao opće pravilo, snosi neuspješna stranka, osim ako to nije dopušteno zbog pravičnosti.

22 Kao prvo, kad je riječ o dosegu pojma „sudski troškovi" koje mora naknaditi stranka koja nije uspjela u postupku, koji je sadržan u članku 14. Direktive 2004/48, valja primijetiti da taj pojam obuhvaća, među ostalim, i nagrade za rad odvjetnika, s obzirom na to da ta direktiva ne sadržava nijedan element na temelju kojeg se može zaključiti da su ti troškovi, koji uobičajeno čine značajan dio troškova postupka čiji je cilj osiguravanje prava intelektualnog vlasništva, isključeni iz područja primjene tog članka.

23 Kao drugo, iz uvodne izjave 17. Direktive 2004/48 proizlazi da bi se mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni tom direktivom trebali odrediti u svakom slučaju na takav način da se propisno vodi računa o posebnim značajkama tog slučaja. Točno je da bi taj cilj mogao biti argument protiv paušalnog određivanja naknade sudskih troškova kao takvog, jer to određivanje ne bi osiguralo ni naknadu troškova koje je u određenom slučaju stvarno imala stranka koja je uspjela u postupku ni, općenitije, uzimanje u obzir svih posebnih značajki predmetnog slučaja.

24 Međutim, članak 14. Direktive 2004/48 državama članicama nalaže da osiguraju jedino naknadu „opravdanih" sudskih troškova. Osim toga, članak 3. stavak 1. te direktive, među ostalim, određuje da postupci koje propisuju države članice ne smiju biti nepotrebno skupi.

25 Slijedom toga, propis koji predviđa paušalne tarife za naknade nagrada za rad odvjetnika u načelu bi mogao biti opravdan ako mu je cilj osigurati opravdanost troškova koje valja naknaditi, uzimajući u obzir čimbenike kao što su predmet spora, njegova vrijednost ili rad koji je potrebno uložiti za obranu predmetnog prava. Takav bi osobito mogao biti slučaj ako se tim propisom iz naknade isključe prekomjerni troškovi zbog neuobičajeno visokih nagrada za rad koje su dogovorili stranka koja je uspjela u postupku i njezin odvjetnik ili zbog toga što je odvjetnik pružao usluge koje se ne smatraju nužnima za osiguranje poštovanja predmetnog prava industrijskog vlasništva.

26 Suprotno tomu, zahtjev prema kojem stranka koja nije uspjela u postupku mora snositi „opravdane" sudske troškove ne bi mogao, za potrebe provedbe članka 14. Direktive 2004/48 u državi članici, opravdati propis koji bi određivao paušalne tarife koje su znatno niže od prosječnih tarifa koje se stvarno primjenjuju na odvjetničke usluge u toj državi članici.

27 Naime, takav propis bio bi neusklađen s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2004/48, koji određuje da postupci i pravna sredstva previđeni tom direktivom moraju odvraćati od povrede. Međutim, odvraćajući učinak tužbe zbog povrede bio bi znatno oslabljen kad bi počinitelju moglo biti naloženo da naknadi tek mali dio opravdanih troškova za rad odvjetnika koje je imao oštećeni nositelj prava intelektualnog vlasništva. Stoga bi takav propis kršio glavni cilj Direktive 2004/48, a to je osiguravanje visoke razine zaštite intelektualnog vlasništva na unutarnjem tržištu, pri čemu je taj cilj izričito naveden u uvodnoj izjavi 10. te direktive, u skladu s člankom 17. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

28 Kao treće, što se tiče zahtjeva za uzimanje u obzir posebnih značajki predmetnog slučaja, iz samog teksta prvog pitanja proizlazi da nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku sudu u načelu omogućuje da uzme u obzir te značajke.

29 Međutim, kao četvrto, mora se utvrditi da članak 14. Direktive 2004/48 predviđa da sudski troškovi koje snosi stranka koja nije uspjela u postupku moraju biti „razmjerni". Pitanje jesu li ti troškovi razmjerni ne može se ipak ocjenjivati neovisno o troškovima koje je stranka koja je uspjela u postupku zaista imala zbog pomoći odvjetnika, ako su oni opravdani u smislu točke 25. ove presude. Iako zahtjev razmjernosti ne podrazumijeva da stranka koja nije uspjela u postupku mora nužno naknaditi sve troškove koje je imala druga stranka, on ipak nameće da potonja stranka ima pravo na naknadu barem značajnog i primjerenog dijela opravdanih troškova koje je stvarno imala.

30 Stoga nacionalni propis koji previđa apsolutnu granicu za troškove vezane za pomoć odvjetnika, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, treba osigurati, s jedne strane, da ta granica odražava stvarne tarife koje se primjenjuju na odvjetničke usluge u području intelektualnog vlasništva i, s druge strane, da stranka koja nije uspjela u postupku snosi barem značajan i primjeren dio opravdanih troškova koje je stvarno imala stranka koja je uspjela u postupku. Naime, taj propis, osobito kad je navedena granica preniska, ne može isključiti da iznos tih troškova znatno prijeđe predviđenu granicu, tako da naknada koju bi mogla zahtijevati stranka koja je uspjela u postupku postane nerazmjerna odnosno, ovisno o slučaju, beznačajna i tako članku 14. Direktive 2004/48 oduzme njegov korisni učinak.

31 Zaključak iz prethodne točke ne može dovesti u pitanje činjenica da članak 14. Direktive 2004/48 iz njezina područja primjene isključuje slučajeve u kojima pravičnost ne dopušta da sudske troškove snosi stranka koja nije uspjela u postupku. Naime, to se isključenje odnosi na nacionalna pravila koja sudu dopuštaju da u posebnom slučaju u kojem bi primjena općeg uređenja u području sudskih troškova dovela do rezultata koji bi se smatrao nepravednim, iznimno odstupi od tog uređenja. Suprotno tomu, pravičnost po samoj svojoj prirodi ne može opravdati opće i bezuvjetno isključenje naknade troškova koji prelaze određen najviši iznos.

32 S obzirom na sve prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 14. Direktive 2004/48 valja tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji predviđa da stranka koja nije uspjela u postupku mora snositi sudske troškove koje je imala stranka koja je uspjela u postupku, koji sudu koji je dužan to naložiti omogućuje da vodi računa o posebnim značajkama predmeta o kojem odlučuje i koji sadržava sustav paušalnih tarifa u području naknade troškova za pomoć odvjetnika, pod uvjetom da te tarife osiguravaju da troškovi koje snosi stranka koja nije uspjela u postupku budu opravdani, provjera čega je na sudu koji je uputio zahtjev. Međutim, članku 14. te direktive protivi se nacionalni propis koji predviđa paušalne tarife koje zbog preniskih najviših iznosa koje sadržavaju ne osiguravaju da stranka koja nije uspjela u postupku snosi barem značajan i primjeren dio opravdanih troškova koje je imala stranka koja je uspjela u postupku.

Drugo pitanje

33 Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 14. Direktive 2004/48 tumačiti na način da mu se protive nacionalna pravila koja predviđaju naknadu troškova stručnog savjetnika samo u slučaju krivnje stranke koja nije uspjela u postupku.

34 Radi odgovora na to pitanje valja podsjetiti na, kao prvo, tekst članka 14. Direktive 2004/48, prema kojem države članice osiguravaju da opravdane i razmjerne sudske „i ostale troškove koje je imala uspješna stranka u sporu”, kao opće pravilo, snosi neuspješna stranka, osim ako to nije dopušteno zbog pravičnosti. Budući da nijedna odredba te direktive ne sadržava definiciju pojma „ostali troškovi” koja bi iz područja primjene članka 14. isključila troškove za usluge stručnog savjetnika, taj pojam također u načelu obuhvaća i tu vrstu troškova.

35 Međutim, kao drugo, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 79. svojega mišljenja, u uvodnoj izjavi 26. Direktive 2004/48 navedeni su „troškovi identifikacije i istraživanja”, koji su često vezani za usluge stručnog savjetnika, a ima ih nositelj prava intelektualnog vlasništva. U toj se uvodnoj izjavi izravno upućuje na slučaj „povrede koju je izvršio počinitelj povrede koji je bio uključen u izvršenje radnje znajući, ili imajući razloga da zna” i stoga se osobito odnosi na naknadu štete koja se duguje u slučaju krivnje počinitelja povrede. Međutim, o naknadi štete riječ je u jednoj odredbi te direktive, odnosno njezinu članku 13. stavku 1. Iz toga proizlazi da „troškovi identifikacije i istraživanja”, koji često nastanu prije sudskog postupka, nužno ne ulaze u područje primjene članka 14. navedene direktive.

36 Kao treće, mora se utvrditi da se širokim tumačenjem članka 14. Direktive 2004/48 u smislu da on predviđa da stranka koja nije uspjela u postupku treba kao opće pravilo snositi „ostale troškove” koje je imala stranka koja je uspjela u postupku, bez ikakvog pojašnjenja o prirodi tih troškova, riskira da se tom članku pripiše preširoko područje te tako članku 13. te direktive oduzme njegov korisni učinak. Stoga taj pojam valja tumačiti usko i smatrati da su „ostali troškovi” u smislu navedenog članka 14. samo troškovi koji su izravno i usko vezani uz predmetni sudski postupak.

37 Kao četvrto, valja utvrditi da članak 14. Direktive 2004/48 ne sadržava nijedan element na temelju kojeg se može smatrati da države članice mogu uvjetovati naknadu „ostalih troškova” ili sudskih troškova općenito u okviru postupka čiji je cilj osiguranje poštovanja prava intelektualnog vlasništva ispunjenjem kriterija krivnje stranke koja nije uspjela u postupku.

38 Uzimajući u obzir prethodno navedeno, pitanje može li nacionalno pravilo naknadu troškova stručnog savjetnika uvjetovati time da je stranka koja nije uspjela u postupku postupala s krivnjom ovisi o vezi između tih troškova i predmetnog sudskog postupka, pri čemu su navedeni troškovi kao „ostali troškovi” obuhvaćeni člankom 14. Direktive 2004/48 ako je takva veza izravna i uska.

39 Stoga se ne čini da postoji takva izravna i uska veza između troškova istraživanja i identifikacije nastalih u okviru aktivnosti čiji je cilj osobito da stručni savjetnik općenito promatra tržište i identificira moguće povrede prava intelektualnog vlasništva koje su pripisive počiniteljima koji su nepoznati u tom stadiju. Suprotno tomu, ako su usluge stručnog savjetnika, neovisno o njihovoj prirodi, neophodne za učinkovito podnošenje tužbe čiji je cilj u konkretnom slučaju osiguravanje poštovanja takvog prava, troškovi vezani za pomoć tog savjetnika ulaze u „ostale troškove" koje na temelju članka 14. Direktive 2004/48 treba naknaditi stranka koja nije uspjela u postupku.

40 U tim okolnostima na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 14. Direktive 2004/48 valja tumačiti na način da mu se protive nacionalna pravila koja predviđaju naknadu troškova stručnog savjetnika samo u slučaju krivnje stranke koja nije uspjela u postupku, ako su ti troškovi izravno i usko vezani uz pravni postupak čiji je cilj poštovanje prava intelektualnog vlasništva.

Troškovi

41 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje:

1. **Članak 14. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva valja tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji predviđa da stranka koja nije uspjela u postupku mora snositi sudske troškove koje je imala stranka koja je uspjela u postupku, koji sudu koji je dužan to naložiti omogućuje da vodi računa o posebnim značajkama predmeta o kojem odlučuje i koji sadržava sustav paušalnih tarifa u području naknade troškova za pomoć odvjetnika, pod uvjetom da te tarife osiguravaju da troškovi koje snosi stranka koja nije uspjela u postupku budu opravdani, provjera čega je na sudu koji je uputio zahtjev. Međutim, članku 14. te direktive protivi se nacionalni propis koji predviđa paušalne tarife koje zbog preniskih najviših iznosa koje sadržavaju ne osiguravaju da stranka koja nije uspjela u postupku snosi barem značajan i primjeren dio opravdanih troškova koje je imala stranka koja je uspjela u postupku.**

2. **Članak 14. Direktive 2004/48 valja tumačiti na način da mu se protive nacionalna pravila koja predviđaju naknadu troškova stručnog savjetnika samo u slučaju krivnje stranke koja nije uspjela u postupku, ako su ti troškovi izravno i usko vezani uz pravni postupak čiji je cilj poštovanje prava intelektualnog vlasništva.**

Potpisi